

منگنز و بوکسیت از عمده‌ترین ذخایر زیرزمینی آن است و زدایش جنگل‌های جنوبی و بیابان‌زایی نواحی شمال غربی، مهم‌ترین مسئله زیست‌محیطی آن به شمار می‌آید. رودخانه ولتا با طول ۱۱۴۳ کیلومتر و ریزابه‌های آن، عمده‌ترین رودخانه آن است و دریاچه سد آکوسومبو بزرگ‌ترین و چشمگیرترین عارضه آبی آن به‌شمار می‌رود.

جمعیت: براساس آمار سال ۲۰۱۸، جمعیت غنا ۲۹۶۱۴۳۳۷ نفر (چهل و ششمین کشور جهان) است که ۵۳/۴ درصد ساکن شهرها و ۴۶/۶ درصد ساکن روستاها هستند (۲۰۱۴). تراکم جمعیت نیز در این کشور ۱۲۴ نفر در هر کیلومتر مربع است.

توزیع سنی: طبق آمار سال ۲۰۱۰، ۳۸/۳ درصد افراد زیر ۱۵ سال، ۲۸/۳ درصد بین ۱۵ تا ۲۹ سال، ۱۷/۴ درصد بین ۳۰ تا ۴۴ سال، ۹/۳ درصد بین ۴۵ تا ۵۹ سال، ۴/۶ درصد بین ۶۰ تا ۷۴ سال، ۱/۵ درصد بین ۷۵ تا ۸۴ سال و ۰/۶ درصد نیز بیش از ۸۵ سال سن دارند. امید به زندگی در هنگام تولد برای مردان ۶۳ سال و برای زنان ۶۷/۷ سال (۲۰۱۳) بوده است.

تولد و مرگ‌ومیر: طبق آمار سال ۲۰۱۳، میزان تولد ۳۱/۷ نفر در هر هزار نفر، میزان مرگ‌ومیر ۷/۵ نفر در هر هزار نفر و میزان مرگ‌ومیر کودکان نیز ۵۲/۵ نفر در هر هزار تولد بوده است.

ترکیب نژادی: در سال ۲۰۰۰، حدود ۴۱/۶ درصد جمعیت کشور از نژاد قبایل آکان، ۲۳ درصد موسی، ۱۰ درصد اوه، ۷/۲ درصد گآدانگمه و ۱۸/۲ درصد از بقیه نژادها بوده‌اند.

مذهب و زبان: بر اساس آمار سال ۲۰۰۵، ۵۱/۸ درصد مردم غنا مسیحی، ۲۱/۵ درصد عقاید سنتی، ۲۰/۱ درصد مسلمان و ۶/۶ درصد پیرو سایر ادیان بوده‌اند.

زبان رایج و رسمی آن انگلیسی است و بیش از ۷۰ زبان و لهجه بومی قبایل نیز رواج دارد که با خط لاتین نوشته می‌شود.

پایتخت: شهر اکرا با ۲۰۷۰۴۶۳ نفر جمعیت (با حومه ۲۵۷۲۰۰۰ نفر) پایتخت کشور غناست و شهرهای مهم آن عبارت‌اند از: کوماسی ۵۳۹۵۴۸ نفر، ۲۰۳۵۰۶۴ نفر، تمالی ۳۷۱۳۵۱ نفر، سکوندی - تاکورادی ۵۳۹۵۴۸ نفر (۲۰۱۰).

نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانون‌گذاری است. رئیس حکومت و رئیس دولت، رئیس‌جمهور: نانااکو فوادو از سال ۲۰۱۷ است. قوه مقننه از یک مجلس ملی (پارلمان) با ۲۰۰ عضو به مدت ۴ سال تشکیل شده است. کرسی‌های پارلمان (۲۰۰۰) بدین شرح بین گروه‌های سیاسی تقسیم

سعیدبختیاری

انتشارات جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی نوین

جمهوری غنا

نام رسمی: جمهوری غنا

نام محلی: گانا Ghana

اسامی دیگر: گانا، ساحل طلا

نام بین‌المللی: غنا GHANA

کشور غنا با مساحت ۲۳۸۵۳۷ کیلومتر مربع (هشتاد و یکمین کشور جهان) واقع در غرب آفریقا و ساحل اقیانوس اطلس، از شمال غرب و شمال به کشور بوركینافاسو، از خاور به توگو، از جنوب به خلیج گینه و از آن طریق به اقیانوس اطلس و از غرب به کشور ساحل عاج محدود است. نواحی جنوبی آن را جنگل‌های انبوه بارانی که در بعضی نواحی جنگل‌زدایی شده و به کشت کاکائو، قهوه، موز و نخل اختصاص یافته، پوشانیده و مناطق شمالی را علفزارهای پهناور در بر گرفته و دیگر نواحی شامل اراضی پست و کم ارتفاعی است که گاه‌گاه تپه‌ماهورهایی با ارتفاع حداکثر ۸۸۵ متر (کوه آفاجوتو) در آن دیده می‌شود.

آب و هوا: اقلیم آن گرم

و مرطوب، همراه با

باران‌های تابستانی

است. طلا،

الماس،

شده است: حزب میهنی نوین ۱۰۰ کرسی، کنگره دموکراتیک ملی ۹۲ کرسی و سایرین ۸ کرسی.

تاریخ استقلال غنا از انگلستان در تاریخ ۱۹۵۱/۳/۶ بوده و روز ملی آن یعنی روز استقلال، ششم مارس است.

غنا در سال ۱۹۵۷ به عضویت سازمان ملل متحد درآمد و علاوه بر آن در این سازمان‌ها نیز عضویت دارد: کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD)، صندوق کودکان ملل متحد (UNICEF)، سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (FAO)، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA)، بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (بانک جهانی / IBRD)، سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ICAO)، انجمن بین‌المللی توسعه (IDA)، بنگاه مالی بین‌المللی (IFC)، سازمان بین‌المللی کار (ILO)، صندوق بین‌المللی پول (IMF)، سازمان بین‌المللی کشتی‌رانی (IMO)، اتحادیه بین‌المللی مخابرات راه دور (ITU)، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)، سازمان بهداشت جهانی (WHO)، اتحادیه جهانی پست (UPU)، سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO)، سازمان جهانی هواشناسی (WMO)، سازمان تجارت جهانی (WTO). سازمان وحدت آفریقا (OAU)، مجمع کشورهای آفریقا، کارائیب و اقیانوس آرام (ACP)، جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا (ECOWAS)، جنبش عدم تعهد و ملل مشترک المنافع.

کشاورزی و صنایع: محصولات عمده این کشور (۲۰۱۲) عبارت‌اند از: کاساوا، یام (سیب‌زمینی هندی)، موز سبز، ذرت، تارو، کاکائو، پرتقال، برنج، بادام‌زمینی، گوجه‌فرنگی، نارگیل، ذرت خوشه‌ای، ارزن، نیشکر. مهم‌ترین محصولات صنعتی آن نیز (۲۰۰۳)، محصولات چوبی، فراورده‌های شیمیایی، فراورده‌های غذایی، مواد نفتی، فلزات غیرآهنی و گران‌بها و فراورده‌های پلاستیکی بوده است.

در سال ۲۰۰۷، غنا ۲۸/۵ درصد اراضی کشاورزی، ۳۶/۷ درصد مرتع و چمنزار و ۲۳/۲ درصد جنگل داشته است. دام‌های زنده آن در سال ۲۰۱۳ شامل بز، گوسفند و گاو بوده و میزان صید ماهی آن نیز معادل ۳۹۲۳۹۹ تن برآورده شده است.

همچنین در این کشور حدود ۱۱۳۶۶ میلیون کیلووات ساعت برق تولید و ۱۰۷۵۶ میلیون کیلووات ساعت برق مصرف شده است (۲۰۱۲).

نیروی کار: طبق آمار سال ۲۰۱۴، تعداد نیروی کار غنا ۱۲۴۳۰۰۰۰ نفر بوده است. شاغلان بالای ۱۵ سال در بین زنان ۷۷/۳ درصد، مردان ۸۲/۲ درصد و ۵/۲ درصد نیز افراد بیکار بوده‌اند.

واحد پول: سدی (GH¢) معادل ۱۰۰ پساوا؛ هر سدی معادل ۹۰۵۵ ریال است.

درآمد ناخالص ملی: در سال ۲۰۱۴ درآمد ناخالص ملی غنا به ۴۲۹۲۸ میلیون دلار آمریکا بالغ شد و میزان سرانه آن حدود ۳۹۶۰ دلار آمریکا بود.

واردات: کشور غنا در سال ۲۰۱۳، حدود ۱۰۰۱۸ میلیون دلار آمریکا کالا وارد کرده است که عمدتاً شامل ماشین‌آلات و لوازم (۲۲/۹ درصد)، تجهیزات حمل‌ونقل (۱۴/۱ درصد)، فراورده‌های شیمیایی

۱۰/۹ درصد) و مصنوعات فلزی (۹/۷ درصد) بوده است. این کالاها از کشورهای چین (۲۲/۸ درصد)، بلژیک (۹/۱ درصد)، هند (۶ درصد)، کره جنوبی (۴/۵ درصد)، آفریقای جنوبی (۴/۱ درصد) و سایر کشورها (۵۳/۵ درصد) وارد شده‌اند.

صادرات: در سال ۲۰۱۳، این کشور حدود ۱۵۵۸۰۲ میلیون دلار آمریکا کالا شامل طلا (۳۴/۴ درصد)، کاکائو (۲۹/۷ درصد)، نفت خام (۱۹/۴ درصد)، محصولات چوبی (۳ درصد)، میوه و خشکبار (۲/۹ درصد) به کشورهای ایران (۲۰/۴ درصد)، آفریقای جنوبی (۸/۲ درصد)، امارات متحده عربی (۱۰/۷ درصد)، سوئیس و لیختن اشتاین (۷/۶ درصد)، ایتالیا و سان مارینو (۷ درصد) و سایر کشورها (۳۶/۱ درصد) صادر کرده است.

ارتش: در سال ۲۰۱۴، ارتش این کشور حدود ۱۵۵۰۰ نفر نیرو در اختیار داشته که از این تعداد ۷۴/۲ درصد در نیروی زمینی، ۱۲/۹ درصد در نیروی دریایی و ۱۲/۹ درصد در نیروی هوایی مشغول به خدمت بوده‌اند. هزینه سرانه ارتش نیز ۱۱ دلار آمریکا بوده است.

حمل و نقل: طول خطوط راه‌آهن در سال ۲۰۰۶ حدود ۹۴۷ کیلومتر و طول راه‌های اتومبیل‌رو (۲۰۱۰) حدود ۵۷۶۱۰ کیلومتر بوده است. در سال ۲۰۰۸ تعداد ۴۹۳۷۷۰ دستگاه اتومبیل سواری و ۲۷۹۴۹۲ دستگاه اتوبوس و کامیون مشغول به کار بوده‌اند. همچنین در کشور غنا یک فرودگاه بین‌المللی با پروازهای زمان‌بندی شده وجود دارد.

ارتباطات: در سال ۲۰۱۴، تعداد ۱۱۱۴۰۰۰ گیرنده تلویزیونی (۵۳ دستگاه برای هر هزار نفر)، ۲۶۰۰۰۰ خط تلفن (۹/۸ خط برای هر هزار نفر)، ۳۰۳۶۱۰۰۰ خط همراه (۱۱۴۸ خط تلفن برای هر هزار نفر) و ۱۲۹۷۰۰۰ اشتراک اینترنت (۲۰۰۹) (۵۴ اشتراک اینترنت برای هر هزار نفر) مورد استفاده قرار گرفته است.

بهداشت: طبق آمار سال ۲۰۱۰، تعداد پزشکان این کشور ۲۶۴۰ نفر (برای هر ۹۱۲۴ نفر یک پزشک) و تعداد ۲۲۱۹۴ تخت بیمارستانی (برای هر ۱۱۱۱ نفر یک تخت) وجود داشته است.

تغذیه: تعداد افراد دارای سوء تغذیه که کمتر از ۱۷۹۰ کالری انرژی مصرف می‌کنند، در سال ۲۰۰۶-۰۸ حدود ۵ درصد کل جمعیت کشور بوده است.

آموزش: نرخ باسوادی غنا در سال ۲۰۱۰ افراد بالای ۱۵ سال ۶۷/۳ درصد بوده که این میزان در میان مردان ۷۳/۲ درصد و زنان ۹۷/۴ درصد است. جدول زیر خلاصه‌ای از نسبت‌های آموزشی دوره‌های تحصیلی (۱۳-۲۰۱۲) را در این کشور نشان می‌دهد.

دوره تحصیلی	تعداد معلمان	تعداد دانش‌آموزان	نسبت دانش‌آموز به معلم
ابتدایی	۱۲۹۵۹۹	۴۱۰۵۹۱۳	۳۱/۷
متوسطه	۱۳۴۴۳۸	۲۳۵۶۶۸۶	۱۷/۵
عالی	۱۰۰۱۳	۲۹۵۳۴۴	۲۹/۵